

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

**The Skills of School Administrators in the 21st Century Piyamit Cluster
under the Secondary Educational Service Area Office 4**

วิไลวรรณ พ้อคำช้าง และ รัตนา กาญจนพันธุ์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Wilaiwan Porkachang and Ratana Kanjanapan

Ramkhamhaeng University, Thailand

Corresponding Author, E-Mail: t.neung.tuppt@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เปิดตาราง โคเฮน (Cohen) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 181 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น 0.96 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffe

ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และครูที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา; ศตวรรษที่ 21; สหวิทยาเขตปทุมมิตร; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

* วันที่รับบทความ: 23 มีนาคม 2564; วันที่แก้ไขบทความ 22 เมษายน 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 23 เมษายน 2564

Received: March 23, 2021; Revised: April 22, 2021; Accepted: April 23, 2021

Abstracts

This research is aimed to study and compare the skills of school administrators in the 21st century Piyamit cluster under the Secondary Educational Service Area Office 4; classified by education level and work experience. The samples in this research are teachers in the Piyamit cluster under the Secondary Educational Service Area Office 4, selected by simple random sampling, using Cohen's table, and proportional stratified random sampling, which included 181 teachers. The research instrument used was a questionnaire with a confidence value of 0.96. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-Test, one-way analysis of variance (ANOVA), and the Scheffe's pair comparison at a statistical significance of .05.

The results of the research showed that: The overall and individual teachers' opinions of the skills of the school administrators in the 21st century Piyamit cluster under the Secondary Educational Service Area Office 4 were at a high level. The opinions of teachers with different education levels and work experience under the skills of school administrators in the 21st century Piyamit cluster under the Secondary Educational Service Area Office 4, were not significantly different.

Keywords: Skills of School Administrators; The 21st Century; Piyamit Cluster; The Secondary Educational Service Area Office 4

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2562 หมวด 1 บททั่วไป ว่าด้วยความมุ่งหมายและหลักการ มาตรา 6 บัญญัติไว้ว่า ในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และหมวด 5 ว่าด้วยการบริหารและการจัดการศึกษา ส่วนที่ 1 การบริการและการจัดการศึกษาของรัฐ มาตรา 36 บัญญัติไว้ว่า ให้สถานศึกษาดำเนินกิจการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2555 : 22)

การบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่ต้องกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ ผู้บริหารต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ซึ่งการบริหารงานนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกแขนงวิชา (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553 : 8) ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางการศึกษา เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพในการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาจะเกิดขึ้นได้

ต้องอาศัยทักษะ สมรรถนะ ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนความร่วมมือของครูและบุคลากรในสถานศึกษา ชุมชน องค์กร รวมทั้งผู้ปกครอง

หากผู้บริหารสถานศึกษาขาดทักษะในการบริหารสถานศึกษาย่อมส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กาญจนภา กลิ่นละอ (2551 : 7) ได้ศึกษา แนวทางการเสริมสร้างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครนครปฐม พบว่า ผู้บริหารยังขาดการเสริมสร้างทักษะในการบริหารจัดการอย่างมีระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา ขาดการส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา ย่อมส่งผลทำให้การบริหารงานในโรงเรียนล้มเหลว ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียน ดังนั้น มีความเป็นไปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากชุมชนภายนอก เพื่อเป็นสิ่งที่สะท้อนกลับถึงการปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากชุมชนถือเป็นบุคคลที่มีความสำคัญ เพราะได้ให้การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง การที่ชุมชนจะได้มีโอกาสร่วมช่วยในการพัฒนาโรงเรียนโดยแสดงความคิดเห็นเพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนทักษะของผู้บริหาร ก็อาจเป็นแนวทางในการเพิ่มพูนทักษะของผู้บริหารได้อีกทางหนึ่ง และอาจเป็นการตอบสนองความต้องการของชุมชนในการเห็นการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานของผู้บริหารอันจะนำไปสู่การพึงประสงค์ของชุมชนก็เป็นได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 เพื่อนำผลวิจัยไปวางแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน โดยดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนในสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 3 โรงเรียน จำนวน 337 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนในสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ได้กลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) หลังจากนั้นเปิดตารางโคเฮน (Cohen) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 181 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ประกอบด้วย ระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 แบ่งเป็น 5 ด้าน จำนวน 45 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert Scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสืออนุญาตเก็บข้อมูลจากบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำนวน 3 โรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยจัดส่งหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลและแบบสอบถาม เพื่อความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง สามารถเก็บแบบสอบถามคืนได้ 181 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับมาตรวจความสมบูรณ์ และความถูกต้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขต ปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

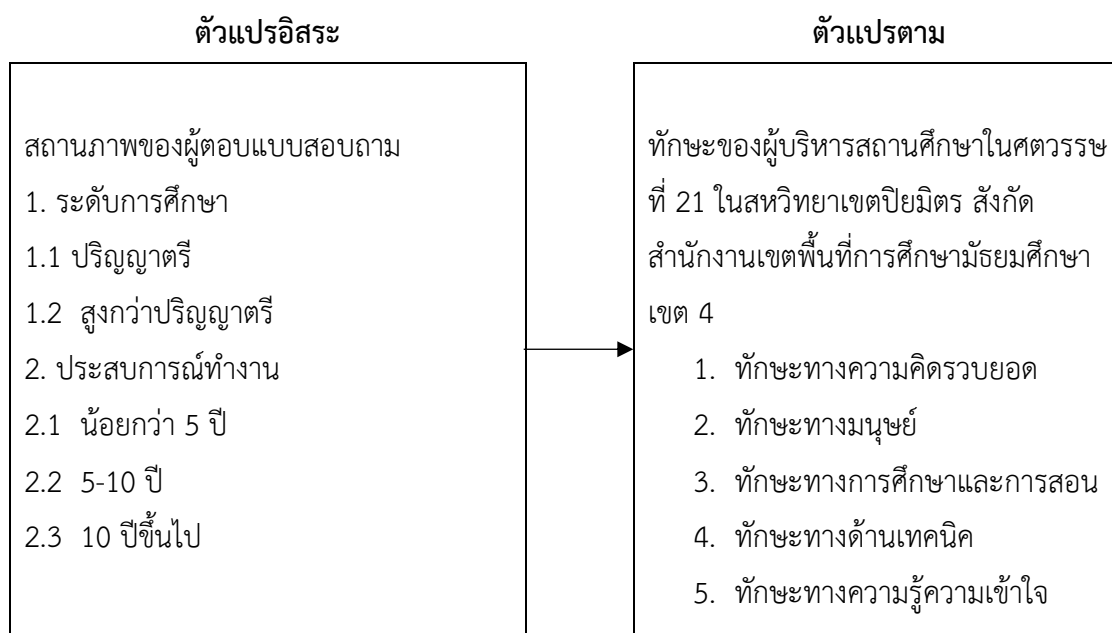
4.2 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าทางสถิติ ใช้การแจกแจงความถี่ (frequency distribution) และค่าร้อยละ (percentage)

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย (mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) เป็นรายด้าน รายข้อ และภาพรวม

4.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา ตัวแปร 2 กลุ่ม วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-Test) และจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ตัวแปร 3 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way analysis of variance) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's post hoc comparison)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปิยมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	133	73.5
สูงกว่าปริญญาตรี	48	26.5
รวม	181	100.0
2. ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี	49	27.1
5 - 10 ปี	59	32.6
10 ปีขึ้นไป	73	40.3
รวม	181	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 73.5 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 ส่วนประสบการณ์ทำงาน ครุมีประสบการณ์ทำงาน สูงกว่า 10 ปี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3 ประสบการณ์ทำงาน ระหว่าง 5 - 10 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 และประสบการณ์ทำงาน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 27.1

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน รายละเอียดดังตารางที่ 2, 3 และ 4

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 ในภาพรวมและรายด้าน

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ทักษะทางความคิดรวบยอด (conceptual skills)	4.47	0.40	มาก
2. ทักษะทางมนุษย์ (human skills)	4.36	0.36	มาก
3. ทักษะทางการศึกษาและการสอน (instructional skills)	4.48	0.36	มาก
4. ทักษะทางเทคนิค (technical skills)	4.45	0.42	มาก
5. ทักษะทางความรู้ความเข้าใจ (cognitive skills)	4.41	0.37	มาก
รวม	4.43	0.30	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับดังนี้ ทักษะทางการศึกษาและการสอน ($\bar{X} = 4.48$) ทักษะทางความคิดรวบยอด ($\bar{X} = 4.47$) ทักษะทางเทคนิค ($\bar{X} = 4.45$) ทักษะทางความรู้ความเข้าใจ ($\bar{X} = 4.41$) และทักษะทางมนุษย์ ($\bar{X} = 4.36$)

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21	ระดับการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	(n = 133)		(n = 48)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ทักษะทางความคิดรวบยอด	4.46	0.40	4.49	0.38	-0.456	0.649
2. ทักษะทางมนุษย	4.37	0.37	4.34	0.33	0.621	0.536
3. ทักษะทางการศึกษาและการสอน	4.50	0.39	4.41	0.28	1.464	0.145
4. ทักษะทางด้านเทคนิค	4.49	0.44	4.34	0.35	1.240	0.126
5. ทักษะทางความรู้ความเข้าใจ	4.40	0.38	4.44	0.34	-0.642	0.522
รวม	4.44	0.32	4.40	0.22	0.853	0.395

*p<.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปริมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21	ประสบการณ์ทำงาน						F	p
	น้อยกว่า		ระหว่าง		สูงกว่า 10 ปี			
	5 ปี		5-10 ปี		ขึ้นไป			
	(n= 49)		(n= 59)		(n= 73)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ทักษะทางความคิดรวบยอด	4.45	0.35	4.51	0.49	4.44	0.35	0.461	0.631
2. ทักษะทางมนุษย	4.38	0.35	4.34	0.37	4.37	0.36	0.122	0.885
3. ทักษะทางการศึกษาและการสอน	4.56	0.31	4.43	0.44	4.46	0.32	1.993	0.139
4. ทักษะทางด้านเทคนิค	4.54	0.35	4.39	0.50	4.44	0.39	1.773	0.173
5. ทักษะทางความรู้ความเข้าใจ	4.43	0.35	4.37	0.47	4.41	0.28	0.336	0.715
รวม	4.47	0.24	4.41	0.39	4.43	0.24	0.644	0.526

*p<.05

จากตารางที่ 4 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องให้เป็นผู้มีความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ และมีทักษะในการบริหารทรัพยากร ตลอดจนสามารถสร้างและพัฒนาทีมงานภายใต้วิสัยทัศน์เดียวกัน โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สุนทร โคตรบรรเทา (2554 : 9-11) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะการบริหารและเน้นย้ำให้เห็นว่าผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีทักษะพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริยา ทองยัง (2558 : 62) เรื่องทักษะของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะล่อม สังกัดกรุงเทพมหานคร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดารัตน์ เหมาะสมาน (2561 : 52) เรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1.1 ทักษะทางความคิดรวบยอด พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสามารถมองเห็นภาพรวมของภารกิจของโรงเรียน และเข้าใจภารกิจของงานจะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่าย ตลอดจนกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ ในการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วริศรา บุญธรรม (2560 : 44) เรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศรา หาญรักษ์ (2563 : 112) เรื่อง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครพนม พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.2 ทักษะทางมนุษย พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสามารถกระตุ้นบุคลากรให้ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ โดยแสดงออกถึงกิริยามารยาทที่ดี มีความจริงใจ เชื่อถือได้ ตลอดจนแสดงให้เห็นถึงความเป็นกัลยาณมิตรในการปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรภายในและบุคคลภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ แคทซ์ (Katz, 1955 : 22-42) ทักษะทางมนุษย ถือว่าเป็นความสามารถของผู้บริหารในการปฏิบัติงานและใช้ดุลยพินิจเกี่ยวกับการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นและการรู้จัก ทักษะด้านนี้ประกอบด้วยความเข้าใจถึงวิธีการสร้างแรงจูงใจ

คนและมีศิลปะ ฝึกตน เป็นผู้นำที่ดีเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญา สามารถสร้างระบบความร่วมมือระหว่างผู้ได้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานฝ่ายต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วลลิกา พูลศิริ (2562 : 49) เรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 พบว่า โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.3 ทักษะทางการศึกษาและการสอน พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าทางวิชาการ กระตุ้นให้ครูร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด ชี้แนะแนวทางแก่ครูในการแสวงหาความรู้และพัฒนาบทเรียนในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารเป็นผู้นำ การศึกษาด้านการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โครงการสอนเป็นรายวิชา และบันทึกหลังการสอน สอดคล้องกับ วีระ สุภากิจ (2540 : 3) กล่าวว่า ผู้บริหารต้องจัดให้มีการจัดทำแผนการสอนและโครงการสอนเป็นรายวิชา จัดให้ครูบันทึกการสอน จัดหา ใช้อุปกรณ์รักษาและส่งเสริมการผลิตสื่อการสอน พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกในการใช้ จัดหาทรัพยากร แหล่งวิทยาการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ จัดห้องสมุดหรือส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้ห้องสมุดให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน จัดทำแผนการใช้อุปกรณ์ภายในโรงเรียน และการใช้ทรัพยากรร่วมกันกับสถานศึกษาอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กณิษฐา ทองสมุทร (2561 : 113) เรื่อง ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า ภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.4 ทักษะทางด้านเทคนิค พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสามารถนำทรัพยากรทางการบริหาร มาบริหารจัดการเพื่อพัฒนาครูบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสามารถประสานงาน ประสานบุคลากรอย่างเหมาะสม รักษาไว้ซึ่งความร่วมมือในการทำงาน และสามารถใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมตลอดจนสามารถแนะนำผู้อื่นได้ สอดคล้องกับ เซอร์จิโอวานี (Sergiovanni, 1981 : 334-335) กล่าวว่า ทักษะด้านเทคนิค หมายถึงทักษะที่ผู้บริหารมีความเข้าใจวิธีการ กระบวนการและเทคนิคด้านการศึกษา ทักษะด้านเทคนิคไม่ใช่ทักษะด้านการสอนแต่เป็นทักษะที่ครอบคลุมถึงความรู้เฉพาะอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวภา พรเสนาะ (2556 : 68) เรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.5 ทักษะทางความรู้ความเข้าใจ พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารใช้ความรู้ ประสบการณ์มาสร้างนวัตกรรมในการบริหารสถานศึกษา มีความรู้และเข้าใจกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ รวมทั้งประกาศที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำมาปฏิบัติได้ รวมทั้งสามารถเผชิญหน้ากับความท้าทายและปรับตัวกับยุคการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ เดรก และโรว์ (Drake and Roe. 1986 : 29-30) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับทักษะด้านความรู้ ความคิด ระบุว่า ทักษะด้านความรู้ความคิดของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาได้ และเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างทักษะด้านอื่น ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาไม่สามารถเป็นผู้นำทางการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จได้ ถ้าปราศจากทักษะด้านความรู้ความคิด โดยผู้บริหารต้องมีความชำนาญ และมีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการบริหาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญส่ง กรุงชาติ (2561 : 98) เรื่อง ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า ภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน พบว่า

2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ตลอดจนสื่อสารและประสานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงส่งผลให้ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ สำเร็จ วงศ์ศักดิ์ (2553 : 53) ได้กล่าวว่า กระบวนการของผู้บริหารที่จะต้องมีการและกระบวนการบริหารที่ต่อเนื่อง ขั้นตอนในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนมีความสัมพันธ์กัน ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องนำหลักและกระบวนการบริหารมาใช้ในการบริหารงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ การพัฒนาบุคลากรเพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเอง และพัฒนาวิชาชีพ จนเกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561 : 87) เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารทำงานร่วมกับบุคลากรทุกฝ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยพยายามทำความรู้จักและทำความเข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล สอดคล้องกับ สุริยา ทองยัง (2558 : 59) กล่าวว่า ความสามารถในการใช้ความรู้ความคิด ปัญญาในการบริหารงานภายในองค์กร เป็นทักษะของผู้บริหารที่สามารถพัฒนาได้ และเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้าง

ทักษะด้านอื่น ๆ ทำให้การทำงานหรือการกระทำให้บรรลุสู่เป้าหมายปลายทางขององค์กรอย่างรวดเร็วและถูกต้อง โดยใช้ทรัพยากรบุคคลและอื่น ๆ ที่มีอยู่โดยผ่านกระบวนการทางการบริหารอย่างมีระบบ เพื่อให้การบริหารงานบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญส่ง กรุงชาติ (2561 : 114) เรื่อง ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตปทุมมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ดังนั้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาให้สูงขึ้นไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1.1 ทักษะทางความคิดรวบยอด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ คือ ผู้บริหารสามารถมองเห็นภาพรวมของภารกิจของโรงเรียน และผู้บริหารเข้าใจภารกิจของงานจะประสบความสำเร็จได้ต้องอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่าย และอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ 3 ข้อแรก คือ ผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ สามารถนำพาโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จ ผู้บริหารสามารถประสานงานต่าง ๆ และปรับกลยุทธ์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และผู้บริหารสามารถคาดคะเนผลของการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในโรงเรียน สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถเข้าใจถึงความซับซ้อนของโรงเรียนโดยรวม ดังนั้น ผู้บริหารควรศึกษา และทำความเข้าใจถึงภารกิจและระบบการบริหารจัดการของโรงเรียนอย่างละเอียด เพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ แนวทาง และนโยบายในการดำเนินงานที่ชัดเจน

1.2 ทักษะทางมนุษย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ คือ ผู้บริหารสามารถกระตุ้นบุคลากรให้ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ และอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ 3 ข้อแรก คือ ผู้บริหารมีกิริยามารยาทที่ดี มีความจริงใจ เชื่อถือได้ ผู้บริหารสามารถทำงานร่วมกับบุคลากรภายในและบุคคลภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารมั่นใจ มั่นคงในอารมณ์ โอบอ้อมอารี สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานของครูและบุคลากร ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานเชิงบวก สร้างแรงจูงใจ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วมทั้งกับบุคลากรภายในสถานศึกษาและหน่วยงานภายนอก

1.3 ทักษะทางการศึกษาและการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าทางวิชาการ ผู้บริหารกระตุ้นให้ครู

ร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด ผู้บริหารสามารถชี้แนะแนวทางแก่ครูในการแสวงหาความรู้และพัฒนาบทเรียนในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารเป็นผู้นำการศึกษาด้านการเรียนการสอน และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โครงการสอนเป็นรายวิชา และบันทึกหลังการสอน และอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ 3 ข้อแรก คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองด้านวิชาการและวิชาชีพ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหา และผู้บริหารสามารถสอนงาน แนะนำเกี่ยวกับการเรียนการสอนแก่บุคลากร สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารจัดหา บำรุง รักษา อำนวยความสะดวกในการใช้ทรัพยากรทางการศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุน ดำเนินการจัดทำให้มีทรัพยากรทางการศึกษาอย่างเหมาะสม ตลอดจนให้คำแนะนำกับครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

1.4 ทักษะทางเทคนิค โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารสามารถนำทรัพยากรทางการบริหาร มาบริหารจัดการเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสามารถประสานงาน ประสานบุคลากรอย่างเหมาะสม รักษาไว้ซึ่งความร่วมมือในการทำงาน และ ผู้บริหารสามารถใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมตลอดจนสามารถแนะนำผู้อื่นได้ และอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ 3 ข้อแรก คือ ผู้บริหารสร้างความก้าวหน้าและพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพได้ ผู้บริหารสามารถจัดโครงสร้าง และพัฒนาระบบปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว และผู้บริหารสามารถบริหารงานตามภารกิจให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถมอบหมายงานได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ ดังนั้น ผู้บริหารควรกำหนดเป้าหมาย แนวทาง และผลลัพธ์ของงานที่มอบหมายอย่างชัดเจน โดยอาศัยความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความชำนาญในการปรับใช้ให้เหมาะสมกับเวลาและสถานการณ์

1.5 ทักษะทางความรู้ความเข้าใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ คือ ผู้บริหารใช้ความรู้ ประสบการณ์มาสร้างนวัตกรรมในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารรู้และเข้าใจกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ รวมทั้งประกาศที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำมาปฏิบัติได้ และผู้บริหารสามารถเผชิญหน้ากับความท้าทายและปรับตัวกับยุคการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม และอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ 3 ข้อแรก คือ ผู้บริหารเป็นผู้นำในการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารสามารถคิดริเริ่ม เปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และผู้บริหารสามารถสื่อสารเป้าหมายขององค์กรไปสู่ผู้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารสามารถนำความรู้ หลักการ ทฤษฎีการบริหารมาประยุกต์ใช้และทันต่อสถานการณ์ ดังนั้น ผู้บริหารควรนำหลักการ ทฤษฎี เทคนิคและวิธีการที่สอดคล้องมาประยุกต์ใช้โดยยึดระเบียบและกฎหมาย ประกอบกับการคิดค้นวิธีการหรือแนวทางใหม่ ๆ เพื่อนำมาพัฒนาและบริหารสถานศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสหวิทยาเขตหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4

เอกสารอ้างอิง

- กณิษฐา ทองสมุทร. (2561). ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- กาญจนาภา กลิ่นละออ. (2551). แนวทางการเสริมสร้างของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครนครปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร
- บุญส่ง กรุงขาลี. (2561). ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อ
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วิศรา บุญธรรม. (2560). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วัลลิภา พูลศิริ. (2562). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วีระ สุภากิจ. (2540). การบริหารงานวิชาการ (*Academic Administration*). เอกสารประกอบการสอนภาควิชาการบริหารการศึกษา กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

- สำเร็จ วงศ์ศักดิ์. (2553). รูปแบบการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งผลต่อ ความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สุดารัตน์ เหมาะสมาน. (2561). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2554). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน.
- สุริยา ทองยัง. (2558). ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะล่อม สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เสาวภา พรเสนาะ. (2556). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2555). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อิสรา หาญรักษ์. (2563). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Drake, T.L. and Roe, W.H. (1986). *The Principal Ship*. (3 re ed). New York : Macmillan.
- Katz, R.L. (1955). Skill of an Effective Administrator, *Harvard Business Review*. 4 (12), 22-42.
- Robert J. Sergiovanni. (1981). *Instructional Supervision*. (2 nd ed). Boston: Allyn and Bacon, Inc.